

A'
CSASZARI ÉS KIRÁLYI FELSÉG'
ENGEDELMÉVEL.

Nro 39.

Költ Bétsbenü, Sz. András Havának (November)
12-dik napján 1802-dik Esztendőben.

B é t s.

Gróf Pálffy József Ő Excellenciáján kívül,
a' következő nyóltz Méltóságokat is Titkos Ta-
nátsosokká méltóztatott nevezni Felséges Urunk,
ugymint: Méltóságos Kondé Miklós Nagy Váradi,
Fuksz Ferentz Nyitrai Püspököket, Gróf Eszter-
házy József Zemplén, Gróf Eszterházy Ferentz
Moson, Gróf Keglevich Károly Tornâ, Gróf
Szapáry József Szerem, M. Gróf Stáray János
Fülep Ungvár, és Báró Révay Pál Thurótz Vár-
megyéknek Fő Ispányait.

Méltóságos Gróf Amade Antal, 's Méltósá-
gos Atzél István Urakon, valamint fziante Heppe

S s

Stanislaus Királyi Tanácsos, és Magyar Országban, 's az ahhoz kaptasolt Tartományokban az Építésnek 's Hydraulicának Directorán kívül, méltóztatott Ő Felső Sz. István Rendének kis Keresztjével megfiztetelni, Drevenyák Ferentz Királyi Tanácsos Urat is, ki Fő Inspector a' Szomolnoki Pénzverésre, Bányákra, és Sóra ügyelő Királyi Inspectoratus Hivatalnak, valamint a' Felső Magyar Orzági Districtualis Bányász Törvényféléknek is.

Magyar Ország.

Temesvárról October 29-dikén. Tegnap érkezett hozzánk a' Fényes Portának Párisban volt Követe számos kísérelével egygyütt. Az itt lévő katona Fő Tisztek által nem csak egész parádéval fogadtatott, hanem strázsák is rendeltettek ki számára, a' 60 dik Magyar gyalog Regiment' Granatérossai között.

A' múlt Szerdán, mingyárt tizenkét óra után, fzembetünő jelenségét vettük észre a' föld indulásnak. Egymás után háromszor érezhető rengés tapasztaltatott a' föld színén, és egy jó minutáig tartott a' föld indulás olly erőben, hogy sok ember az ináról is leesett a' rázódás miatt. A' házakban, nevezetesen a' falakon pohárszékeken lévő edények, 's üvegek öszve verődtek. Az öreg toronybeli harang kétszer kondúlt meg. Minekutánna elmúlt, kemény szél kezdett fújni. Nem hallatik, hogy valamelly kár esett volna.

Rosnyóról Nov. 6-dikán. A' tehén himlő öltsása nálunk is divatjában van már, miolta Márton Doctor ide való Orvos Hazánkfia, hathatós fáradozásai által annak matériáját megszerzette, 's a' vele való öltogatást szerentsésen elkezdette.

Le nem lehet írni a' szülék azon való örömét, hogy ez az áldott találmány, olly hírtelen elterjedett a' mi tájjékunkon, a' melly által már is igen sok kisdedek megmenekedtek az eddig uralkodott mérges himlő veszedelmétől. Igen nagy háláadással tartozunk Márton Doctor Úrnak, a' ki mind a' tehén himlő béoltásának ezen az egész környéken szerentsés elterjesztője, és folytatója; mind más nehéz ketegségek Orvoslásában igen sok próbáit adta szép tudományával egygyesített tapasztalásainak.

Posonyból Nov. 9-dikén. Felszedődött a' múlt pénteken azon hajókon állott híd, melly a' Dunán keresztül, tsak a' múlt Ország Gyűlése kedvéért volt építve.

Sopron November 10-kén. A' napokban Eszterházára jártam, az ott lévő Posztó-Fabrikának megtekintésére. Ezt a' Hertzeg, mintegy három esztendővel ez előtt állította fel itten a' Kastély mellett elnyúlt roppant nagy épületekben. Idővel nagyra terjed, kétség kívül, az az igyekezet. Már is annyi posztót készítenek benne a' hazai productumokból, hogy a' Hertzeg számos Udvari, és a' vadászathoz tartozó tselédjeinek köntössei mind onnan kerülnek ki. Itt találkoztam az iffjú Fichtel Urral is, a' nem régen meghalálozott, Cs. Kir. Udvari Tanátsos Fichtel Úrnak igen érdemes fiával, ki tsak most érkezett vilzfza Napkeleti Indiából, 's itten abban fáradozik, hogy a' Fertőben; de mindenek felett a' Hanyságban tartózkodó igen ritka madarakat kézre keríthesse, 's a' világgal megesmértethesse. Itt találkoztam a' Vármegeyék Magyar Mappái Kiadójának, három derek embereivel, kik közzül kettő Ingenieur,

's már a' kilentzedik naptól fogva abban foglalatoskodtak, hogy a' Fertő roppant nagyságú Tavát megkerülvén, jól kimérjék nagyságát, és a' körül beről lévő helységek határait. Ez léfzen tehát tökéllstes mappája a' Fertőnek; melly, mint hallom, a' még hátra lévő Vármegyék, és az határ őrző Regementek mappáival rézre metzödik, 's mint a' többi, ingyen leküldödik a' Hírmondó árkusai mellett. A' harmadik Mezőségeknak Rajzolója volt. Ez a' Fertőnek kies vidékeit, az Eszterházy, Kis Martonyi, pompás Kastélyoknak, a' Fraknói, és Lanzaséri régi váraknak, 's némely kö-bányáknak kilátásait gyönyörűen lerajzolta, uoyan a' fenn említett végre, hogy idővel ezek is ingyen közöltessenek a' Hírmondó Olvasóival. — A' melly Tsatorna (Canalis) ásódott Bétstől kezdve Neustadt várossáig, elkezdték azt ásni a' napokban Magyar Országban is, a' Királyi Helytartó Tanács, Nemes Sopron Vármegye, és a' Földes Urak helybe hagyásából. Esztendőre talám egész eddig (Sopronyig) ásódik a' tsatorna. — Fájdalmasan kelletik jelentenem, hogy az ide való Evangelicus Oskoláknak nagy érdemű Professora, 's Seniorja Wietoris Úr, October utólsó napján kimúlt a' világból.

Bizonyos Erdélyi tudósítás szerént a' közelebb múlt, hónapnak 26-kán délután egy óra tájban Szebenvárosában oíly nagy föld-indulás volt, hogy a' harangok megszóllaltak, a' tornyok, és házak megrepedeztek. Csanádon, oda három órányira, egy kö istálló egészzen lerogyot; annyi időt nyert mindazonáltal egy kotsis, hogy urának lovait az ingadozó istálóból kivihessé: a' honnan

azt lehet kihozni, hogy sokáig tartott a földnek rázkódása. Ugyan azon a' napon még nagyobb mértékben érzették Brassó város kakofai ezen föld indulást; mert ottan némelly házaknak falai is, le rogytak; úgy nem külömben a' Templomok is nagyon meg repedeztek. Ennél is nagyobb ereje volt a' föld indulásnak Brassó vidéken, mert sok Falukban házak, és Templomok is omladoztak. Brassó ól fogva egészen a' Marósig, nevezetesen Alvintzig, terjedett ezen föld indulásnak ereje, de mind kisebb kisebb mértékben. — Ugyan azon a' nap, és idő tályban hasonló föld indulás vólt Kolosvárott is, és a' szomszéd helységekben.

Olafz Ország.

Pármából October 23-dikán. Frantzia polgár, és Státus Tanácsos Sz. Mery, közönségesse tette itt a' következőket. „Azon egygyezés szerént, melly a' múlt éftendőben Márztius 21-dikén a' Frantzia Respublika, és a' Spanyol Kiraly O Felsége közt kötött, meg van állítva, hogy a' Pármai Hertzogséghez tartozó tartományok, a' Fr. Respublika rendelkezésétől függenek. Minthogy a' Pármai Hertzeg meghólt: tehát az első Konzul meghatározta, hogy attól az időtől fogva, a' nevezett Hertzogség tartományain való Igazgató Fő Juss, a' Frantzia Respublikáé. Engem vett tekintetbe, és Fő Adminisztratorrá tett. Ezen hivatalomhoz képest azt rendelem: 1. hogy October 9-dik napjától fogva, Párma, a' Frantzia Respublikához tartozik. 2. A' meghólt Hertzeg által ideig óráig rendel Kormányfőeknek vége van. 3. Azok, a' kik eddig a' Státus szolgálatjában vóltak meg

4. Minden parantsolatok, 's Tudósítások, a' Respublika neve alatt adódnak ki. Két féle Kalendáriom lesz, úgymint a' régi, és Frantzia Kalendáriom. 5. A' mi a' Státus Igazgatását illeti, az eránt semmi rendelés se tevődhetik az én engedelmém nélkül. 6. Minden Tisztviselőknak parantsolatik, hogy szorgalmasan utánna lássanak hivataljaiknak."

Helvétzia.

Bernából October 26-dikán. Kivált a' kisebb Kántonokban minden környülállások hadra mutatnak. Már három száznál számosabb ágyúk szállítottak hozzájuk. Sokan a' szegény lakosok között, elhagyták honnyaikat, 's a' hegyekre vették magokat.

Bernából October 28-dikán. A' Párisban tartandó Gyűlésre nézve küldendő Követek eránt, a' Szenátus azt végezte. 1. A' Kormányfőek' Helytartói, öszve gyűjtik, a' jövő hónap első heteiben, bizonyos napon azon polgárokat, kik a' múlt esztendőben Augustus 1-ső napján, és a' most folyó esztendőben Aprilis 2-dikán tagjai voltak az akkori Gyűlésnek. 2. Ezek a' polgárok egy akarattal, és azon tanátskoznak, hogy hány személyt, és kit küldjenek Kántonaik nevében, 's költségén Párisba. 3. A' magános Helységek-től sem vevődik el az a' szabadság, hogy Párisba a' magok költségén valakit küldhessenek. 4. Minden választott személynek, hitelező levelet ad a' Gyűlés, mellyet a' Kormányfőek' Helytartói, és a' Státus Titoknokok megerősítenek. 5. November 15-dikére Párisba kell lenni a' Küldötteknek. 5. Ezen végezésnek ki kell nyomtatásban adódnia.

Tigürumból October 28-dikán. A' hozzánk jött másfél ezer katonaság, a' városban lévő polgárokhoz szállíttatott. Generális Bachman Bernából Svájtzba ment, 's úgy hallatik, hogy Angliába fog ezután tartózkodni. —

Freyburgból October 28-dikán. Eppen most érkezett hozzánk az a' hír, hogy a' Modenai Hertzeg (kinek Örököse Austriai Fő Hertzeg Ferdinánd) Brigaut elfogadta, és hogy a' nevezett tartományba, Élő Austriai volt Kormányozó Titkos Tanátsos Báró Sumerau fog küldödni Bétstől, mint Udvari Kommiszszárius, hogy azt a' Hertzeg számára által vegye.

Schafhausumból October 30-dikán. November 15-dik napjáig minden Kántonbeli Küldötteknek Párisban kell lenni, kikre a' bízódik, hogy ott a' Haza jövőendő sorsáról a' Fr. Kormányzókkal értekezzenek. — Szenátor Stocker Regensburgba utazik, kire a' Tanátsótól a' tizedet (dézmat) illető dolgok vagynak bízva. — Nemmelly neki búsult Kántonok megállítottak, hogy ők nem küldenek Követeket Párisba.

Tigürumból October 30-dikán. Az ezen Kántonban volt, 's ideig óráig tartott Tisztviselők, polgártársaikhoz, igen fontos tudósítást küldöttek, mellyben ezeket lehet olvasni: „Minden nap fontos hazai történeteket adott tudokra a' Svájtzi Gyűlés. Tudósított nevezetesen az éránt, melly kevés híjja volt annak, hogy Helvétzia lerázza nyakáról a' jármat, de ezen tzeljät a' külső hatalmas erő semmivé tette. Elötökbe terjesztette érzékenyen, hogy kéntelenítettik a' Nemzet tulajdon Konstitúziójának formálására megkívánható szent jussát, a' Maradéknak által adni, mi-

dön a' Frantzia Kormányzék fegyveres erejének ellent nem állhat. De még ezen tudósítások mellett is szükség, hogy egy két biztató szót tegyünk serkentésekre. Hidjétek el, hogy a' Svájzi Gyűlés tagjait, a' Haza javának szeretete vezérelte. Gondoljátok meg, hogy fegyveres társaink, tsak azért engedtek a' nagyobb erőnek, mivel az ellentállás által sok ezer ártatlanoknak el kellett vólna esni külömben, minden haszon nélkül. Az az egygyesség, bátorság, 's állhatatosság, mellyel az egymással ölvé állott katonák igasságos ügyöket óltalmazták, lehet még legalább egy lépés jövendőbeli boldogságunkra. Tartóztassátok meg magatokat minden megsértő tselekedettől. Kíméléssel bánjatok azokkal, kik más forma gondolkodásúak mint ti, és a' kik megvagynak tsalatkozva. Ti pedig Hazánk méltó Fiai, kik a' köz ügy mellett fegyvert fogtatok, és a' köz tsendességre, 's bátorságra nézve sokat tettetek, fogadjátok el szíves köszönetünket!! Soha a' jó polgárok előtt feledékenységbe nem megy a' Haza javára tzélozott szíves törekedésetek. A' mi minket illet, tudjátok, hogy a' ránk bízott fontos kötelességeket teljesítettük. Tsak a' vólt a' híjja, hogy újj Konstitútziót terjelvizünk előtökbe: de a' mi az idő rövidsége miatt meg nem eshetett. Legyetek azok eránt bizodalommal, kiknek tiszta szeretetét tapasztaljátok, és a' kik mindenkor egyformán gondolkodnak a' haza javára. Ezek, ha egyebet nem, legalább jó tanácsot adhatnak. Járjatok polgárok a' betsület, és az igasság után: megtapasztaljátok így, hogy a' lelki esméret tsendessége, minden vizontagságaitokat megepyhíii."

Német Ország.

Regensburgból October 29-dikén. Harmadnap óta több Kurírok érkeztek ide Párisból, és innen is újak küldettek oda válaszfal. Mind nagyobb nagyobb reménység van az eránt, hogy a' Deputátzió mind inkább közelíthet azon tzielhoz, mellynél fogva nem csak változást szenved az újj osztály, hanem úgy is mérsékeltek, hogy az ne csak ne adjon egygyik Félnek is okot a' panaszra, hanem Német Ország' tsendességének is fundamentoma lehessen. — Az úgy nevezett hanseatiká városok, nevezetesen Augsburg, benyújtották a' Gyűlésnek fontos okaikat, mellyeknél fogva szeretnének azon 50 ezer forint fizetésétől megszabadálni, melly minden esztendőnként fizetendő summa, Német Ország Vice Kancellariusának menne.

Regensburgból Novemb. 1-ső napján. Nagy kívánsággal várják mindenek azon harmadik, és a' mint gondolni lehet, már végső plánumot, mellyben a' Toskánai Nagy Hertzeg' kára' tökéletes megfordítása leszfz befoglaltatva. — Ennél fogva nem lehet a' második plánumot úgy nézni mind eddig, mint olyat, mellynek, kivált igen nevezetes, és a' többinek is erőt adó része úgy maradna, mint a' Regensburgi Gyűlés eleibe terjesztetett. — A' Császári Királyi Felségnek, mint Német Ország Fejének megegygyezése nélkül, a' Deputátzió végezése, mindenkor híjjános leszfz. —

Regensburgból Nov. 2-dikán. A' tegnapi Gyűlésben, az osztályba menő tartományok', és azok vólt bírtokosainak adóssága is felvevődött, és az ez eránt tett végezés ide megy ki: Az ol-

lyan tartományokra nézve, mellyek ez előtt Papi kéz alatt voltak: de már most csak egy világi birtokosnak adódnak, tartozik ez, minden úgy nevezett Kameralis, és tartománybeli adósságot által venni, és azt interestestől kifizetni. Az olyan volt Papi jószágokra nézve pedig, mellyeknek több Urai lesznek, magát a' költsönözö bizonyos záloghoz tarthatja, addig, míg az új adósság eránt rendelés nem tevődik, és míg el nem osztódik kire kire az új birtokosok között. Azon adósságokra nézve pedig, mellyek a' folyó esztendő Augustus hónapjának 24-dikétől fogva kezdődtek, kérdésben tevődik az, hogy valyon kívánta é azt a' Stárus szükségé? — A' Frankóniai, és Sváb kerületek, magok fizetik adósságaikat.

Frantzia Ország.

Párisból October 27-dikén. A' szánakozásra méltó Siketnémák oktatásáról, a' Spanyol Király Ő Felsége is gondoskodik, 's ezen tzeljának elérésére, Párisban készített olyan Tanítót, a' ki értsen ezen fontos foglalatossághoz.

Párisból October 28-dikén. Valamelly Tronchon Antal nevű húsz esztendőös ifjú, ki az Orvosi tudományt soha se tanulta, és valamelly Virginia nevű, ugyan annyi esztendőös leány, olly hírt nevet szerzetek magoknak, a' betegségek gyógyításában, hogy seregenként viszik Marsilia, Avenio, és Aux vidékéről hozzájok, a' külömb külömbféle betegeket. — Sokat tesz, a' mint gondolhatni, az erántok való bizodalom, mellyel már előre tele van a' fejek a' hozzájok folyamódóknak, és a' mi talám éppen olly szükségés a' meggyógyúlui akaró betegben, mint az,

hog az Orvosa által javasolt eszközökkel éljen. — Ugy mondják az említett ifjúról, hogy minekelőtte a' gyógyításhoz kezdene, leül egy karos székbe, magát testvérje által magnetizáltatja, 's azután mélyen elalszik. Akkor mutatják meg neki a' betegeket, kiknek rendről rendre elszámolja nyavalyáiknakafészkrét, okait, és orvoslásokra együgyü, 's alkalmas eszközöket rendel. — Több környüallásokat kellene egy kevesé tudni arra, hogy meglehessen ítélni, meddig van az említett ifjú elbotsátva, és már tsak azon hókusz pókusz is, a' mit magán elkövettet, mikor a' gyógyításhoz kezd, gyanussá teheti ezt az ifjú B o m b á s z t - o t.

Párisból October 29-dikén. Az első Konzul, olly végezését tette a' Státus Tanátsnak közönségessé, melly a' Respublika Törvényei közzé is bétevéődött, és ezt tartja: „azok az idegenek, kik, ezen törvény közönségessé tételétől számlálván, öt esztendők elforgása alatt, talentomaik, hasznos találmányaik, vagy valami köz jóra tzező intézeteik által használnak a' Respublikának, és annak szembe tűnő szolgálatokat tettek, ha már egy esztendeig laktak a' Respublikában, Frantzia polgári jussal bírhatnak. Ezen jus, az ilyenekkel a' Kormányfészék' végezése által közöltetik, a' belső dolgokra ügyelő Minister, és az egész Státus Tanáts előterjesztése után. A' ki ilyen just nyer, annak ez eránt szóló levelét, a' törvényes dolgokra ügyelő Minister megnézi, 's megerősíti, mellyet esztán az újj polgár magabémutat azon helybeli Tisztviselőknék, a' hol megtelepedik, és ott teszi le, az eleibe adandó forma szerént azon esküvést, mellyel magát a'

Konstitúciónál fogva álló Kormányfőzék' hűségére kötelezi.

Párisból October 30 dikán. Igen fontos dolgok olvastatnak egy hivatalbeli Frantzia Újságban az eránt, hogy némelly Angliai Írók, hadakozó hangon beszélnek. „Az Anglus Újságoknak (ezek az említett Újság szavai) nagyobb részét most is a' vízfőzsa vonás lelke igazgatja. Tsak nem minden betűik vérrel vagynak írva. Ezek az Írók, nagy lármával hívják vízfőzsa a' polgári hadat, a' Napnyúgoti Nemzetek közzé, mellyek sze rentsére békességben élnek. Két pont körül foroganak minden tzeljaik. 1. Hogy a' Frantzia Respublikát vádolják. 2. Hogy magoknak, hasonló nagy lelkűséggel Szövetségesekeket szerezzenek, és tzeljaik végbe vitelére segítséget találjanak, a' szárazon lévő nagyobb Hatalmasságoknál. Különösen szemet szúr előttök Helvétzia' mostani állapotja, mellynek szerentsés kimenetele őket felbolzizontotta. Úgy látszik jobban megegyezett volna az gondolkodásokkal, hogy ezt a' szerentsétlen Nemzetet, a' belső hadakozás megemézfze, és hogy a' Szomszédok azon alkalmaztossággal élvén, ismét felháborodjanak. Az első Konzul October 2-dikán költ proklamátziója keresztül vágja ezen gondolatot. — Az Anglusok, a' Lünevillai kötést emlegetik: de éppen ez az, melly Helvétzia lételet bizonyossá tizfi, a' mellyre a' Frantzia Respublika közben vetése múlhatatlanúl megkívántatik. Minden Hatalmasságok között, egyedül tsak Angliának nem volna arra jussa, hogy ebben a' dologban a' Lünevillai békességet emlegesse: mivel tsak maga vólt az, a' ki nem akarta megesmerni Helvétziát Res-

publikájának. Szint' így nem akarta Anglia, az Olasz Ország, Liguriai Respublikát megesmérni, és a' Toskánai Király megtételének is ellene volt. Mi tudjuk, hogy egész ezfendeig tartott hathatós sürgetésünk után sem akart, sem a' nevezett Státusok dolgában, sem a' Lünevillei békeségben a' száraza nézve kifzabott több rendelkezésekben megegyyezni Anglia. Nintsenek ezen Hatalmasságnak külső dolgokra ügyelő Agensei, sem Bernában, sem Mediolánumban, sem Genevában, sem pedig Florentziában. Nem panaszkodhatik Anglia az eránt, a' mi ezen tartományokban esett, mellyeknek még tsak politikai lételét sem engedte meg, és a' mellyekkel semmi közönséges öfzveköttetésbe nem botsátkozott.

„Azon változásokat, mellyek Német Országban véghez mennek, különösen nem szívelhetik ezen irigy írók, és a' Frantzia Respublikának, s Orosz Udvarnak minden Nemzetektől, Német Orzági városoktól, és Fejedelmektől köszönetet érdemlő hathatós, és nemes maga viselése szálkagyanánt szolgál a' tsendesség' azon megháborítói szemében. Az Angliai Király elfogadta egészen a' Német Orzági osztályra nézve tett rendelkezéseket, azokhoz tartja magát szoroson. Nem kell egyebet tselekedni ennek elhivésére, Regensburgba lévő Ministeré voksának olvasásánál. Ez ellen azt mondják a' nevezett írók, hogy ezen elfogadás, tsak a' Hannoverai V. Fejedelem részéről való megegyyezés, nem pedig az Angliai Király jóvá hagyása. De hogy is szólhatna más tekintet alatt az Angliai Király, Német Ország dolgaiba? Melly igen megalatsonyítottának, a' Petersburgi, Bétsi, Berlíni, Svétzjai, Daniai

Udvarok, Baváriai, a' Württembergi, Badeni, 's Hessen Kaszszeli Igazgató Házak, és a' Frantzia Respublika, ha azok nem tanátskozhatnának, végezhetnének, 's határozhatnának valamit, szomszédságban lévő öfzveköttetések eránt, azon Hatalmasság jóvá hagyása nélkül, melly ezen haznokra nézve idegen, és a' melly egyedül nem esmeri meg a' másoktól nem függő Nemzeteknek tengereken lévő jussait!! Azon szoros egybe köttetések, mellyek egy két Hatalmasságok közt azért állottak volna fel, hogy Európa több Tartományait elnyomják, szerentsére tsak képzeltek. — Az említett Írók Tirolisban egy hadakozó sereget formálnak gondolatjaik által: de által-látja azt a' Cs. Királyi Felség, hogy már két ízben, a' orosz akarók miatt forgott nagy Háborúban a' Felseges Austriai Monarchia. Távól van attól a' Cs. Királyi Felség, hogy kedves alattvalóinak vérét meg ne kéméllye; és azon van, hogy a' hadakozás elsőb elztendeiben, Angliától adott költséget visszra fizesse; a' midőn igasság szerént jussa volna azt kívánni, hogy 5, vagy 6 száz milliót fizessen Anglia, a' múlt hadakozásra tett költségei megtérítésére."

„Minden tudja, mitsoda lármával hívták segítségre az Orosz sereget az Anglus Írók: azomban, midőn foglyokká lettek, egészen feledékenysébe mentek, és a' Nemzetek jussainak megtapodásával, még tsak nem is akarták azokat oda érteni, midőn a' foglyok kiseréltetéséről vólt szó. Nem felejtik el sokáig, a' Ruszuszok, Svétzia, és Dania, azon hallatlan kívánságokat, mellyek szülték a' Kopenhága alatt esett véres tsatát. Európa meg van az eránt győződve, hogy a' bé-

Kesség rá nézve legnagyobb jótétemény. Tudja, hogy a' szárazon folytatandó hadakozásnak nem lenne egyéb következése annál, hogy a' kereskedés által az egész világból bégyűjtött gazdagsága csak egy Nemzet kezébe menne. A' száz esztendőtol fogva Európában esett, és a' józan Politikát megsértő változások, nagyobb részent az Angliával való özve köttetésből származtak. --- Tudja a' Frantzia Nemzet, hogy sokaknak az irigylésre ad alkalmatosságot, és hogy soká fognak tápláltatni ellene, mind a' belső, mind a' külső egygyet nem értések, 's ennél fogva olly formában helyhezseti magát, mint a' mint az Athené-iek leábrázolták Minervát: sisak lefesz a' fejében, lántsa a' kezében. Fenyegetődéssel rajta semmit se lehet venin. A' félelem külömben sem hatja meg a' bátor szívet."

Anglia.

Londonból October 21-dikén. Ama nagy hí-rű D. Jenner-nek, ki egy vólt a' tehén himlőnek, az emberi Nemzet hasznára tzelőző elterjesztői közzül, igen sokat érő gyűrüt ajándékozott az az özvegy Orosz Császárné. — Szép előmenettel terjesztik az Anglus Miszszionariusok, a' Keresztyén-Vallást Bengalában. Egy közzülök, (Cardine nevezetű) lefordította Bengala-i nyelvre az új Testamentomi Szent Írásokat. Ez a' munka már ki is jött nyomtatásban. Munkában van az Ó Test. Sz. Könyvek' illyen nyelvre leendő fordítása is.

Londonból October 22-dikén. A' mi a' közönséges dolgokat illeti, úgy folynak azok Angliában mostanában, hogy a' figyelmetesség

megérdemlik. Mind a' Ministerialis mostani Tá-
gok, mind az azok ellen vólt azon nagy embe-
berek, kik Grenville részén vóltak, megbékél-
tek, Pitt közbenjárására. Annak hát elei ve-
vődött, hogy ezután Grenville baráti vítassanak
valamit a' Parlamentomban, a' mostani Ministe-
rek ellen. Attól sem lehet tartani, hogy a' Mi-
nisterek kikelnének az ellen többé, a' mint Gren-
ville; Windhám, az Amiensí békesség tar-
tóssága, 's hafznos vólt ellen előre megmon-
dottak. — Málta szigete nem adódik visszra, sem
az úgy nevezett Sz. János Rendének; sem a' Ná-
polyi seregek kezébe nem megy által; mivel mind
a' két-ö erőtelennek tartatik arra, hogy a' közép
tengeren folytathatándó hadakozás nevezetes
pontját, Máltát megtarthassa, vagy óltalmaz-
hassa. Azon esetben, ha az Orosz Császár Ő
Felsége, nem vevődik arra, hogy az Amiensí
békességnek Máltát illető részére rá álljon: tart-
ni lehet tőle, hogy az említett békességnek ezen
része süstbe ne menjen, és újj zürzavarokra ne
szolgáltasson alkalmatosságot. Illyen környülál-
lásokban, úgy gondolkozik az Anglus Kormány-
szék, hogy a' származható következeseknek eleit
vegye. A' Kormányzék' külömb külömbféle hí-
vatalokat viselő tagjai, azon tanátskoznak egy-
mással, mit vólna legjobb tselekedni ezen tekin-
tetben, a' szárazon, és tengeren lévő erő nevelé-
sére? Az Yorki Hertzég, ki az Anglus sereg
Kommendánsa, tegnap Conferentziát tartott ezen
dolog eránt, első Minister Addingtonnal, a' me-
dön az Admiralitás Titoknokja, és két Fő Kato-
na-tisztek is jelen vóltak.